

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput X. Idem Gebennensi (a) electo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPUT IX.

IN hoc textu tantum proponitur explicatio antecedentis, seu potius pars ipsius est, ideoque eidem Præsuli in eo rescribitur, & tantum aliqua dubia, quæ circa votum ultramarinum, & ejus commutationem, seu re-

demtionem oriri poterant, resolvuntur; quare illum omitto, per eadem tamen verba refertur in tertia compilatione, *sub hoc titul. cap. 5. & ejus commentarium petendum est ex traditis in cap. 1. hoc tit.*

CAPUT X.

Idem Gebennensis (a) electo

PER tuas nobis litteras intimasti, quod cum in (b) Gratianopolitana Ecclesia suscipiendi habitum regularem votum solenniter emisisses, & postmodum promississes in (c) manibus Episcopi ejusdem Ecclesie, te infra duos menses postquam ab Apostolica Sede rediisses, ad quam eo tempore accedebas, votum quod emiseras, impleturum, ac termino ipso transacto, non curasses quod voveras adimplere, tandem existens in voti transgressione hujusmodi, vocatus fuisti ad regimen Ecclesie Gebennensis, super quo à nobis tuæ salutis postulas provideri. Nos igitur discretionis tuæ breviter respondendo consulimus, quatenus si tuam omnino sanare desideras conscientiam, regimen resignes Ecclesie memoratæ, ac reddas Altissimo vota tua. In hoc tibi gratiam facientes, quod si Capitulum ejusdem Gebennensis Ecclesie te postmodum canonicè duxerit eligendum, concedimus ut electionem recipias taliter de re factam. Datum Signiæ vi. idus August. Pont. nostri anno xvi.

NOTE.

COMMENTARIUM.

1. (a) *Gebennensis.*] Ita legitur in epistolis Innocentii III. editis à Boschetto libro 4. *registr. 16. epist. 93.* ex quo restituo litteram hujus textus. Gebenna, seu Geneva, aliàs Gebena, est urbs Gallie, in Provincia Viennensi, inter Arvernios, & Helvios montes, de qua Lucanus

quæ montibus ardua summis

Gens habitat cavâ pendens è rupe Gebennas.

Apud quam propter Lemantum lacum Rhodanus flumen intumescit, ut refert Papius Mafonius, in *descript. Gall. fol. 357.* Habuit olim Ecclesiam Cathedralè D. Petro dicatam, sed cum civitas illa esset ab hæreticis occupata, Sedes Episcopalis translata fuit Annessium Sabaudie oppidum. Cum ejus Episcopus postulatus esset in Archiepiscopum Ebredunensem, ut constat ex epistola 175. & 176. ipsius Innocentii lib. 3. electus fuit Episcopus, cui in præfenti rescribit Innocentius.

2. (b) *Gratianopolitana.*] Urbs Gratianopolis est in Gallia, juxta Voconios Allobrogum fines, antiquitus vocabatur Cularo, seu Cullarona, usque ad tempora Diocletiani & Maximiani, ut referunt plura de ea adducentes Joannes Chenu in *descript. Gall. fol. 481.* Papius Mafon. in *descript. Gall. fol. 427.* cujus Ecclesia erat olim canonicorum Regularium, ut refert Pennotus lib. 2. *hist. canonic. Regul. cap. 33. num. 13.*

(c) *Manibus.*] Gerondi videlicet, qui fuit primus Abbas Cluniacensis, demùm Episcopus Valentinus, & tandem Patriarcha Hierosolymitanus.

PRæsens textus, quatenus in eo docetur, eum qui emisit votum religionis, & fuit negligens in eo implendo, Episcopum electum debere votum adimplere, renunciato Episcopatu, difficilis meritò visus est Interpretibus ex eo, quia ut supra probavi in cap. 1. hoc tit. non est factor, seu transmissor voti, qui illud in melius commutat, & perfectius bonum: unde cum Episcopi status sit perfectior, quam religiosi, ut latè probat Hallerius in *vindicis. cap. 8. cum sequent.* videbantur in præfenti specie ritè & rectè votum impletum, si acceperunt Episcopatum, qui votum emiserat religionis, commutato ipso voto in statum Episcopalem. Pro cujus difficultatis solutione vana adduxerunt Garanna in *præsenti Balboa in cap. 3. de juris. num. 71.* Sed illorum sententia omittis dicendum est, Episcopum consecratum, seu confirmatum, non posse religionem ingredi inconsulto Romano Pontifice, propter vinculum matrimonii contracti inter ipsum, & Ecclesiam, cap. *in fine cum pridem, de renunc.* probant Suarez tom. 3. *de relig. lib. 1. cap. 19.* Stunica *de voto q. 3. ex num. 3.* Balleus verbo *Religio 2. num. 1.* Castropalao tom. 3. *oper. moral. tract. 16. disput. 1. punct. 7. §. 1. Matquez in orig. Eremit. cap. 6. §. 6.* Garcia in *polit. regul. tract. 2. difficult. 2. dub. 2.* Soza in *Episc. relig. fol. 27. num. 92.* Cellotius *de hierarch. lib. 9. cap. 23.* Electus verò potest religionem ingredi, quia adeo non est ligatus prædicto matrimonii vinculo: & si votum religionis fecit antequam promoveretur in Episcopum, non potest illud adimplere inconsulto Pontifice, si confirmatus, aut consecratus reperitur, ex eadem ratione; si verò tantum electus, ut in præfenti casu, reperitur, tenetur

netur votum adimplere ingrediendo religionem, quia acceptatio Episcopatus non est votum, neque ex voto ipsius electi fieri debet, juxta textum in cap. in scripturis 8. q. 1. l. si in quemquam 39. C. de Episcop. & cler. & ita ex parte acceptantis non adest votum de meliori, aut perfectiori statu; quare qui votum religionis emitit, non libera-

tur ab ejus obligatione, etsi in Episcopum eligatur; teneturque religionem ingredi, & si postea eligatur in Episcopum, aut rata habetur prior electio, potest confirmari, & consecrari in Episcopum; quia non est incompatibilis religiosus status cum Episcopali dignitate, ut probat Soza in tract. de Episcop. religiof.

CAPUT XI.

Honorius III. Salisbariensis (a) & Bregadensis Præpositus.

Postulastis per nostras literas edoceri, an vobis professis ordinem regularem, quorum alter cruce signatus est, reliquus crucis caractere desiderat (b) insigniri, liceat vicissimam proventuum Ecclesiarum vestrarum, deputatam succursui Terræ sanctæ deferre vobiscum, ut per vos proficiat illius terræ succursui, qui parati estis personas vestras exponere servitio Jesu Christi; præsertim cum multi exemplo æmulationis laudabilis provocati, ad currendum post vos viriliter accingantur, præliaturi prælium Domini contra gentes. Quia verò liberationi Terræ illius totis viribus aspiramus, disc. v. p. A. f. m. quat. si Ecclesiæ vestræ aliàs per absentiam vestram enormiter non lædantur, & vos utiles fueritis terræ Domini verbo pariter, & exemplo, quod conscientiæ vestræ duximus relinquendum, dimissis procuratoribus idoneis in Ecclesiis vestris, potestis, & tenemini votum peregrinationis adimplere, ac sic potest in usus vestros transire vicissimam Ecclesiarum vestrarum deputata subsidii Terræ sanctæ.

NOTÆ.

1. (a) *Salisbariensis.*] Ita restituo epigraphen & litteram hujus textus ex quinta compilatione Honorii III. ubi in cap. 1. de statu monach. reperitur præfens textus: adeo tamen corrupta est secunda pars hujus inscriptionis, ut cognosci non possit de quo Præposito in eo agatur. Cironius in ejus notis existimat, legendum esse Readingensi, quia urbs Reading. dicta est in Comitatu Barcheriæ, in diocesi Salisbariensis Angliæ, de qua diocesi nonnulla notavi in cap. 28. de appellat.
- (b) *Insigniri.*] Juxta formam illustratam in cap. quod super, hoc tit.
2. (c) *Vicissimam.*] Juxta dispositionem Concilii Lateran. sub Innocentio III. celebrati, ubi de hujusmodi fructuum parte pro expeditione Terra

sanctæ assignanda ita cavetur: Cupientes autem alios Ecclesiarum Prælatos, nec non clericos universos, & in merito, & in præmio habere participes, & consortes, ex communi Concilii approbatione statuimus, ut omnes omnino clerici, tam subditi, quam Prælati, vicissimam partem ecclesiasticorum proventuum, usque ad triennium conferant in subsidium Terræ sanctæ, per manus eorum, qui ad hoc Apostolicè fuerint providentiâ ordinati, quibusdam dumtaxat religiosis exceptis, ab hac prætaxatione merito eximendis: illis similiter qui assumpto, vel assumendo crucis signaculo sunt personaliter profecturi. Nos autem, & fratres nostri S. Romane Ecclesie Cardinales plenariè decimam persolvemus: sciantque se omnes ad hoc fideliter observandum per excommunicationis sententiam obligatos, ita quod illi, qui super hoc fraudem scienter commiserint, sententiam excommunicationis incurrant.

TITULUS XXXV.

De statu Monachorum, & Canonicorum Regularium.

CAPUT I.

Gregorius Fortunato Episcopo (a) Neapolitano.

HEODOSIUS Abbas monasterii sancti Martini, petitoriâ nobis insinuatione suggestit, quæ habetur in subditis, in domo quondam Martini ex ejus voluntate decessorem suum Andream Abbatem monasterium, in quo monachi habitare debeant, construxisse: & quia id in honorem B. Petri Apostolorum Principis,